

Qui li ha fet això a la meva plaça? Qui és que no pot posar-hi remei?

Frederic Udina

Al matí, en sortir de casa, em vaig trobar el carrer tot ple de màquines que no funcionaven. No cregueu pas que els treballadors en vaga salvatge haguessin decidit buidar les fàbriques per perjudicar l'empresari, no. Les màquines no tenien cap propietari definit, semblava que cada una, fos d'una persona diferent. En qualsevol cas, tot el carrer, tota la plaça, que jo visc en una plaça que m'enamora, estaven plens de màquines, màquines aturades.

I no me'n queixo pas no, que no funcionessin. De tant en tant alguna es posava en marxa: redéu! quin soroll. I encara pitjor, jo que sortia de casa amb la boca una mica resseca del despertar, fruïnt l'aire fresc del matí, quina bafarada de pudor que en sortia d'aquella màquina quan algú la va posar en marxa. Vaig decidir no capficar-m'hi, tenia pressa per agafar el tren: *St. Antoni amunt que es fa tard.*

El carrer St. Antoni és un carrer agradable, té les voreres més estretes que mai ningú pugui inventar-se, us ho juro: no hi passa un cotxet de criatura ni un vell amb bastó. Però sempre queda el recurs de caminar pel bell mig del carrer: les cases són velles, de les de poble, hi ha botigues. Clar que si es pot caminar pel carrer és, perquè està prohibit deixar-hi màquines al carrer St. Antoni: ningú no hi deixa mai cap màquina al carrer St. Antoni, oi?

A la meva plaça sí, està premés, tothom que vulgui pot deixar una màquina al mig del carrer. Bé, al mig ben bé no, clar, cal deixar-la a una banda, o al mig de la plaça, sí, al mig de la plaça. Potser pensareu: és que aquest deu viure a l'extraradi, en algun d'aquests barris de St. Cugat que no tenen llei ni *sheriff*. Doncs, no. Tinc el plaer de viure a la Plaça Barcelona, la plaça de l'Ajuntament, paret per paret amb el despatx de l'Alcalde! I allà qui vulgui pot deixar màquines al mig de la plaça, tant li fa la mida de la màquina, tant li fa que pesi una tona o més.

Quan surto a mitja tarda, amb el carret de la compra, solc prendre la vorera cap al centre. La vorera és estreta, sí, però té l'avantatge que, com és la façana de l'Ajuntament, no hi deixen mai màquines a sobre. Bé, gairebé mai. La pega, però, és que de vegades hi ha el municipal de guàrdia. Quan hi ha el municipal davant la porta de l'Ajuntament no pot passar-hi ningú més, per la vorera. I quedi clar que no critico a l'autoritat local, que deu ser la seva obligació de vigilar la casa gran. Però si hi ha el guàrdia, jo, o la meva veïna del quart, hem de baixar de la vorera i donar la volta a alguna de les màquines que hi ha per allà..., i tornar a pujar a la vorera, no sigui cas que alguna altra màquina de les que van engegades ens afaiti el que mai s'afaita.

És ben curiosa la meva plaça, però no us vull pas avorrir amb les meves manies. Només deixeu-me que us expliqui que una vegada que vaig fer tres o quatre visites a les dependències municipals per demanar-los un canvi d'emplaçament dels contenidors de deixalles, em van dir, després d'avorrir-los molt més que no pas a vosaltres: *té tota la raó, ciutadà, els contenidors estarien molt millor al lloc que vostè proposa. Però és que per canviar-los de lloc cal suprimir una plaça d'aparcament, i això és molt complicat!*

Fa poc temps, just abans de les festes, el nostre ben aimat ajuntament va convertir gran part dels llocs on la gent hi deixava lliurement les màquines en quadrets blaus amb una *mà-que-paga* pintada a terra, també de color blau. Fantàstic, vam pensar alguns veïns: encara que serà més difícil deixar els nostres cotxes prop de casa, quedarà lloc per tal que la plaça no estigui

sempre plena de cotxes per tot arreu. Au! Que no! Que la gent de St. Cugat, la millor de la comarca en tants sentits, no entén que calgui pagar 50 pessetes (30 cèntims aviat, que diuen qu'anirem tant bé) per deixar el cotxe, el seu cotxe, per anar al banc a fer algun tràmit que segur que involucra, com a mínim, cinc mil pessetes (300 euros).

Una altra cosa. Han prohibit la publicitat del tabac a la televisió, i em sembla molt bé: és dolent per a la salut del que fuma, és una de les principals causes de mortalitat dels adults, fa nosa als altres i sembla que també els perjudica la salut. Però resulta que una gran part dels anuncis de televisió (compteu-ho, es tracta d'una proporció alarmant) es dedica a vendre cotxes. És que no en compraria, la gent, de cotxes si no els anunciessin? Tan inútils són? Com els perfums o els col·leccionables que mai es completen? Perquè no prohibeixen els anuncis de cotxes? Els cotxes serien més barats en estalviar-se la publicitat. La gent en compraria igual, és tant important el cotxe pel personal! I no em digueu que no hi ha motiu per prohibir la publicitat dels cotxes: el seu fum és dolent per la salut de tots, el cotxe és una de les principals causes de mortalitat de la joventut, el principal tresor de la nostra consumista societat, i els cotxes, ai! els cotxes, ens estan destrossant el que queda de les nostres ciutats.

Però, què orgullosa que n'està del seu cotxe la gent! Feu una prova: tot anant pel carrer, si veieu algú que ha aturat la seva màquina i roman a dintre, potser esperant que torni de l'encàrrec, qui l'acompanyava, us atureu al costat de la màquina i l'hi poseu la mà a sobre. Respectuosament, sense fer-li cap bony ni esgarrinxada. Hi poseu la mà, i us quedeu així. Us hi recolzeu una mica, no gaire, no es tracta de perjudicar l'aparell. Què us imagineu que farà, l'ocupant de la màquina? Ell, que segurament ha aturat la ferralla enmig d'un pas de vianants, sortirà de la capsa de ferro fet una fúria: *Vol fer el favor de no tocar el meu cotxe?* La reacció serà gairebé tant furiosa com si li haguéssim tocat la dona (si em permeteu el comentari políticament incorrecte, que pressuposa que l'habitant de la màquina era mascle).

La meva proposta final és aquesta: quan qualsevol de vosaltres (dono per suposat que els assistents a aquest congrés són gent civilitzada, que no deixa els cotxes per on han de passar les mares amb els nens de la mà ni els vells vacil·lants), qualsevol de vosaltres, deia, quan trobeu una màquina de ferro d'aquestes que pesen al voltant d'una tona, aturada a un lloc on fa nosa, poseu-hi les mans al damunt. Hi aneu passant la mà pel damunt, potser deixant-hi alguna ditada, però no cap ratllada ni bony, eh?. Si el propietari de l'aparell infernal surt del cotxe o de la botiga, s'us adreçarà indignat. Responeu-li: *miri, el seu cotxe fa nosa, jo no li estic fent res, només el toco. Tot el que està al mig del carrer es pot tocar, no? Alguna llei ho prohibeix?* Si sou una mica més agosarats hi podeu afegir: *I si no el treu aviat d'aquí al mig, potser algú l'hi desinflarà les rodes!*

I m'aviseu.

Frederic Udina és professor a la Universitat Pompeu Fabra